

ἴσον μὲ $3\frac{1}{2}$ περίπου διαμέτρους τῆς Γῆς, ὑποδιαίρεται δὲ ὁ δακτύλιος εἰς 3 ὁμοκεντρικούς. Ἡ διάκρισις αὕτη τῶν πλανητῶν δὲν εἶνε τυχαία, ἀλλὰ βεβαίως συνέχεται μετὰ τῆς γενέσεως τοῦ πλανητικοῦ συστήματος. Προσθέτομεν δὲ ὅτι μετὰ ταύτης συνέχεται καὶ ἡ κίνησις σχεδὸν πάντων τῶν σωμάτων τοῦ πλανητικοῦ συστήματος (ἐκτὸς τῶν δορυφόρων τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τινῶν κομητῶν) κατὰ τὴν αὐτὴν ἐκ Δ. πρὸς Α. διεύθυνσιν.

Σχετικῶς πρὸς τὴν ἀπόστασιν τῆς Γῆς ἀπὸ τοῦ Ἡλίου δυνάμεθα νὰ ὑποδιαίρεσωμεν τοὺς πλανήτας καὶ εἰς ἐσωτερικούς, ὄντας δύο τὸν ἀριθμὸν (Ἑρμῆς καὶ Ἀφροδίτη), καὶ ἐξωτερικούς, εἰς οὓς ἀνήκουσιν πάντες οἱ λοιποί. Ἐξ αὐτῶν οἱ ἐσωτερικοὶ δι' ἡμᾶς δὲν δύνανται ὀπτικῶς νὰ ἀπομακρυνθῶσι πολὺ τοῦ ἡλίου καὶ διὰ τοῦ τηλεσκοπίου ὁρώμενοι παρουσιάζουσι φάσεις, ἐνῶ οἱ ἐξωτερικοὶ, οὔτε φάσεις ἐπαισθητὰς παρουσιάζουσιν καὶ τοῦ ἡλίου ἀπομακρύνονται μέχρις 180 μοιρῶν. Ἐκ τούτου λοιπὸν ὁ Ἑρμῆς πάντοτε πλησίον τοῦ ἡλίου ὁρώμενος ὑφ' ἡμῶν, σπανίως καὶ ἐπὶ βραχὺ χρόνου διάστημα φαίνεται καὶ ἡ Ἀφροδίτη ὡσαύτως ἱκανῶς πλησίον τοῦ ἡλίου πάντοτε φαινομένη, ὅτε μὲν ὁράται ὡς ἑσπέρως, ὅτε δὲ ὡς ἑσπερος.

Ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἀποστάσεως γίνεται διὰ τῆς παρατηρήσεως τῶν κινήσεων, ὁ τοῦ ὄγκου διὰ τῆς καταμετρήσεως τῆς φαινομένης διαμέτρου βοηθεία καὶ τῆς ἀποστάσεως, γνωστῆς οὖσης, ὁ δὲ τῆς μάζης ἢ διὰ τοῦ ποσοῦ τῶν παρέλξεων, ἃς ἕκαστος πλανήτης ἐπιφέρει καὶ τὰς ὁποίας δυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν, ἢ τῇ βοηθείᾳ τῶν κινήσεων τῶν δορυφόρων διὰ τοὺς πλανήτας τοὺς ἔχοντας τοιοῦτους.

Ἐκτὸς τῶν σωμάτων αὐτῶν παρατηροῦμεν ἐν τῷ ἡμετέρῳ πλανητικῷ συστήματι καὶ δύο ἄλλας τάξεις σωμάτων, τὴν τῶν διαττόντων ἀστέρων καὶ τῶν κομητῶν περὶ αὐτῶν ὅμως θέλομεν ὁμιλήσει ἄλλοτε.

Ἐάν ἐκτὸς τῶν ῥηθέντων πλανητῶν ὑπάρχωσι καὶ ἕτεροι, εἴτε μεταξὺ Ἑρμοῦ καὶ Ἡλίου, ὅπερ φαίνεται πιθανὸν ἐκ τῶν κινήσεων τοῦ Ἑρμοῦ, εἴτε πέραν τοῦ Ποσειδῶνος, ὁ χρόνος θέλει καταδείξει διὰ τῆς

συγκρίσεως ἀκριβῶν παρατηρήσεων μετὰ τῶν ὑπολογισμῶν τῆς θέσεως τῶν παρατηρουμένων σωμάτων. Οὕτως ἀνεκαλύφθη πρῶτον διὰ τοῦ ὑπολογισμοῦ ὁ Ποσειδῶν, διότι αἱ θέσεις αἱ προὑπολογιζόμεναι διὰ τὸν γείτονα αὐτοῦ πλανήτην Οὐρανὸν δὲν συνεπίπτον μετὰ τῶν παρατηρουμένων, ἔνεκα τῶν παρέλξεων τοῦ τότε εἰσέτι ἀγνώστου Ποσειδῶνος· ὁμοίως λοιπὸν μετὰ πολλὰς καὶ ἀκριβεῖς τοιαύτας συγκρίσεις δυνατόν νὰ ἀνεκαλυφθῇ καὶ ἕτερος πέραν τοῦ Ποσειδῶνος ἐάν ὑπάρχῃ τοιοῦτος ἢ διὰ τῶν κινήσεων κομητῶν περιοδικῶν, ἢ τῶν τοῦ Ποσειδῶνος.

Δ. Κ. ΚΟΚΙΑΠΣ.

ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ

ΚΑΙ

ΒΕΡΝΕΡΕΤΤΑ.

Ἐκ τῶν τοῦ Alfred de Musset.

(Συνέχεια· ἴδε φυλλ. Γ'.)

Ἐνῶ ἡ Βερνερέττα ἔψαλλεν, ἀκτίνες σελήνης ἐπὶ τοῦ προσώπου της πίπτουσαι ἐδίδον αὐτῇ μαγευτικωτάτην ὠχρότητα. Ἡ Κεκίλη καὶ ὁ Γεράρδος τὴν συνεχάρησαν διὰ τὸ ζῶηρόν καὶ τὸ ἀκριβὲς τῆς φωνῆς της, ὁ δὲ Φρειδερίκος ἱτουφερώς αὐτὴν ἠσπάσατο.

Ἐπιστρέψαντες εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἐδείπνησαν. Περὶ τὸ ἐπίδειπνον ὁ Γεράρδος, οὗτινος ἡ κεφαλὴ ἐθερμάνθη χάρις εἰς φιάλην Μανδρερίου οἴνου, κατέστη τοσοῦτον πρόθυμος καὶ χαρίεις εἰς τὰς περιποιήσεις του, ὥστε ἡ Κεκίλη ὑπεκίνησεν ἐριδα· ἀφοῦ δὲ μετ' ἀρκετῆς τραχύτητος ἐφιλονέκησαν, ἐγ-

κατέλειψεν αὐτὴ τὴν τράπεζαν καὶ ὁ Γεράρδος δυσφορῶν τὴν ἡκολούθησεν. Μείνας μόνος ὁ Φρειδερίκος μετὰ τῆς Βερνερέττας, τὴν ἠρώτησεν ἂν διέβλεπε τὸ αἶτιον τῆς ἔριδος ταύτης.

— Δὲν εἶνε ποίησις τοιαῦτα πράγματα, ἀπήντησε, καὶ ὁ καθείς τὰ ἑννοεῖ.

— Λοιπὸν, τί λέγεις; ὁ νέος αὐτὸς σὲ ἀρέσκει, ἐνῶ ἡ ἐρωμένη του τὸν ἐνοχλεῖ; μίαν μόνην λέξιν ἂν εἶπης, θὰ τὴν ἐγκαταλείψῃ.

— Τί μὲ μέλει! Μήπως ζηλεύεις;

— Ἀπ' ἐναντίας καὶ καλῶς γνωρίζεις ὅτι δὲν ἔχω τοιοῦτον δικαίωμα.

— Ἐξηγήσου τί ἐννοεῖς μὲ αὐτό;

— Ἀγαπητὴ μου κόρη, ἐννοῶ ὅτι οὔτε ἡ περιουσία μου, οὔτε αἱ ἐργασίαι μου μὲ συγχωροῦν νὰ ἦμ' ἐραστής σου, καὶ δὲν εἶνε ἡ πρώτη ἡμέρα καθ' ἣν μανθάνεις τὸ τοιοῦτον, διότι ὡς πρὸς αὐτὸ οὐδέποτε σὲ ἠπάτησα. Ἄν ζητήσω μεγαλοπρεπῶς νὰ ζήσωμεν ὁμοῦ, ταχέως θὰ καταστραφῶ, χωρὶς νὰ σὲ καταστήσω εὐτυχῇ, διότι ὁ μὲν μισθός μου μόλις μ' ἐπαρκεῖ, πρόκειται δ' ἐντὸς ὀλίγου καὶ νὰ ἐπιστρέψω εἰς Βεζανσώνην. Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ, βλέπεις καθαρῶς ἐξηγοῦμαι μὲ λύπην μου μεγάλην· ἀλλ' ὑπάρχουν καὶ ἄλλα τινὰ περὶ τῶν ὁποίων δὲν δύναμαι οὕτω νὰ ὁμιλήσω, μένει δὲ εἰς σὲ νὰ λάβῃς αὐτὰ ὑπ' ὄψιν καὶ νὰ σκεφθῇς περὶ τοῦ μέλλοντος.

— Δηλὸν δὲ μὲ συμβουλεύεις νὰ δείξω ἔρωτα πρὸς τὸν φίλον σου.

— Ὅχι σὺ, διότι ἐκεῖνος σὲ δεικνύει ἔρωτα. Ὁ Γεράρδος εἶνε πλούσιος, ἐνῶ ἐγὼ δὲν εἶμαι· ζῇ εἰς Παρισίους, εἰς τὸ κέντρον πασῶν τῶν διασκεδάσεων, ἐνῶ ἐγὼ προώρι-
σταί νὰ μετέλθω τὸν δικηγόρον εἰς ἐπαρχίαν· ἐξ ἄλλου δὲ μέρους πολὺ τῷ ἀρέσκεις, ὅπερ δυνατόν νὰ ἦν εὐτύχημα διὰ σέ.

Ὁ Φρειδερίκος συνεκινεῖτο πολὺ ὁμιλῶν οὕτω, μολονότι κατ' ἐπιφάνειαν ἦτο ἀτά-
ραχος. Ἡ Βερνερέττα σιωπῶσα ἀπῆλθε καὶ ἐστηρίχθη εἰς τὸ παράθυρον, ἔκλαιε καὶ προσεπάθει νὰ κρύψῃ τὰ δάκρυα, ὅπερ ἰδὼν ὁ Φρειδερίκος τὴν ἐπλησίασεν.

— Ἄφες με, τῷ εἶπε. Οὔτε κὰν νὰ μὲ ζηλεύῃς καταδέχεσαι, τὸ βλέπω καὶ ὑποφέρω χωρὶς νὰ παραπονῶμαι. Ἀλλ' ὅμως,

φίλε μου, πολὺ σκληρῶς μὲ ὁμιλεῖς, ὅπως διόλου ὡς πρὸς κόρην ἀτιμον μὲ φέρεσαι καὶ ἄνευ λόγου μὲ καταθλίβεις.

Ἐπειδὴ ἀπεφασίσθη νὰ μείνωσι τὸ ἐσπέρας ἐκεῖνο εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, τὴν δ' ἐπαύριον νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς Παρισίους, ἡ Βερνερέττα ἐξέβαλε τὸ περὶ τὸν λαιμόν της μανδύλιον καὶ ἀφοῦ ἐσπόγγισε τοὺς ὀφθαλμούς της, περιέδρασε μὲ αὐτὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐραστοῦ αὐτῆς. Στηριχθεῖσα ἀκολουθῶς ἐπὶ τοῦ ὤμου του, τὸν ἔσυρε ἡρέμα πρὸς τὴν παστάδα.

— Ὡ κακὲ, εἶπεν ἀσπαζομένη αὐτόν, δὲν ὑπάρχει λοιπὸν τρόπος νὰ μ' ἀγαπήσῃς;

Ὁ Φρειδερίκος ἔθλιψεν αὐτὴν ἐν τῇ ἀγκάλῃ του. Ἐσκέφθη εἰς τί ἐξετίθετο ἐνδίδων ἐν στιγμῇ συμπαθείας, καὶ καθόσον ἠσθάνετο τάσιν ἵνα ἐνδιώσῃ, τοσοῦτω μάλ-
λον ἀπείχε φοβούμενος. Παρ' ὀλίγον νὰ εἶπῃ ὅτι τὴν ἠγάπα, ἀλλ' ἡ ἐπικίνδυνος αὕτη λέξις ἐξέπνευσεν ἐπὶ τῶν χειλέων του.

Ἡ Βερνερέττα ὅμως τὴν ἠσθάνθη ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, καὶ οὕτω ἀπεκοιμήθησαν εὐ-
χαριστημένοι, ὁ μὲν εἰς διότι δὲν ἐπρόφερε τὴν λέξιν ἐκείνην, ἡ ἄλλη, διότι τὴν ἐμάν-
τευσεν.

VI

Ἐν τῇ ἐπιστροφῇ, ὁ Φρειδερίκος ὠδήγησε τὴν Βερνερέτταν μέχρι τῆς κατοικίας της. Τόσῳ πτωχὸν δὲ εὔρε τὸ οἶκμά της, ὥστε ἠννόησεν ἀμέσως διατί τὴν πρώτην φορὰν δὲν ἐδέχθη νὰ τὴν συντροφεύσῃ μέχρις ἐκεῖ. Κατῴκει εἰς οἰκίαν μετ' ἐπίπλων, τῆς ὁποίας ἡ εἴσοδος ἦτο διάδρομος σκοτεινός· δύο μόνον μικρὰ δωμάτια μὲ ὀλίγιστα ἐπιπλά εἶχεν· ὅτε δ' ὁ Φρειδερίκος ἐδοκίμασε νὰ τὴν ἐρωτήσῃ τί τὸ αἶτιον, δι' ὃ περιῆλθεν εἰς τοιαύτην θέσιν, μόλις ἐκείνη ἀπῆν-
τησε.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἐρχόμενος εἰς ἐπί-
σκεψίν της, εἰσῆρχετο ἤδη εἰς τὸν διάδρο-
μον, ὅτε ἀλλόκοτος θόρυβος ἠκούσθη ἄνω τῆς ἀναβάθρας. Γυναῖκες ἔκραζον, ἐκάλουν εἰς βοήθειαν, ἠπειλοῦν λέγουσαι ὅτι θὰ φέ-
ρῃσι κλητῆρας, πασῶν ὅμως τούτων τῶν φωνῶν ὑπερεῖχεν ἡ φωνὴ νέου, ὃν ἀμέσως εἶδεν ὁ Φρειδερίκος. Ἦτο ὠχρὸς ἐν-

δύματα φέρων κατεσχισμένα καὶ μεθυσμένος ἀπὸ οἶνον καὶ ὀργήν.

— Θὰ μὲ τὸ πληρώσης, Λουίζα! ἐφώνησε τύπτων διὰ τῆς χειρὸς τὴν ἀναβάθραν, θὰ μὲ τὸ πληρώσης· θὰ σ' ἐπανεύρω καὶ ἡ μὲ ὑπακούεις, ἡ σὲ σύρω ἔξω τῆς οἰκίας ταύτης. Ἀδιαφορῶ διὰ τὰς ἀπειλὰς ταύτας καὶ τὰς γυναικείας φωνάς. Σκέφθητι ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θὰ μ' ἐπανίδης.

Ταῦτα εἰπὼν κατέβη καὶ μανιώδης ἐξῆλθε τῆς οἰκίας. Ὁ Φρειδερίκος εἰδίσταζε ν' ἀναβῇ ὅτε ἐπὶ τοῦ κατωφλίου ἐφάνη ἡ Βερνερέττα. Τῷ εἶπε τὴν αἰτίαν τῆς τοιαύτης σκηνῆς. Ὁ ἀπελθὼν ἀνὴρ ἦτο ἀδελφός της.

— Ἦκουσας τὸ θλιβερὸν ὄνομα Λουίζα, κλαίουσα ἔλεγε· γνωρίζεις δὲ ὅτι δυστυχῶς μοὶ ἀνήκει. Ὁ ἀδελφός μου ἦτο ἀπόψε εἰς τὸ καπηλεῖον, ἐξερχόμενος δ' ἐκείθεν, ἰδοὺ πῶς μὲ μεταχειρίζεται προφασιζόμενος, ὅτι ἀρνοῦμαι νὰ τῷ δώσω χρήματα, διὰ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς αὐτό.

Τεταραγμένη καὶ κλαίουσα, εἶπε τότε εἰς τὸν Φρειδερίκον, ἐκείνο ὅπερ προσεπάθησε τοσάκις ν' ἀποκρύψῃ. Οἱ γονεῖς αὐτῆς ἦσαν πάμπτωχοι ξυλουργοὶ, οἵτινες, ἀφοῦ σκληρότατα αὐτὴν μετεχειρίσθησαν κατὰ τὴν παιδικὴν τῆς ἡλικίαν, γενομένην δεκαεξέτων ἐπώλησαν εἰς ἄνθρωπον, οὐχὶ πλέον νέον. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος πλούσιος καὶ γενναῖός ἦτο, ἐδίδασκεν αὐτὴν τινὰ, ἀλλ' ἐντὸς μικροῦ ἀπέθανε· αὕτη δὲ ἄπορος μείνας ἠναγκάσθη νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν χορείαν ὑποκριτῶν τῆς ἐπαρχίας. Ὁ ἀδελφός της ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν τὴν ἠκολούθησεν, ἀναγκάζων αὐτὴν νὰ τῷ παραχωρῇ πᾶν ὅ,τι ἐκέρδιζεν, ὑβρίζων καὶ τύπτων αὐτὴν, ἂν ἠδύναται νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ἀπαιτήσεις του. Δεκαοκταετὴς γενομένη τέλος, εὔρε μέσον ν' ἀπολυθῇ τῆς κηδεμονίας· ἀλλ' οὔτε ἡ προστασία τοῦ νόμου ἠδύνατο νὰ ἐξασφαλίσῃ αὐτὴν ὡς πρὸς τὰς ἐπισκέψεις τοῦ μισητοῦ αὐτοῦ ἀδελφοῦ, φόβον ἐμπνέοντος διὰ τῆς βίας καὶ προσηύποντος εἰς αὐτὴν ἀτιμίαν διὰ τῆς διαγωγῆς του. Τοιαύτη ἐν συνόλῳ σχεδὸν ὑπῆρξεν ἡ διήγησις, ἣν ἡ θλίψις ἐξήγαγε τῶν χειλέων τῆς Βερνερέττας, διήγησις περὶ τῆς ὁποίας δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀμφιβέβη ὁ

Φρειδερίκος, διότι ἔβλεπε τὸν τρόπον, δι' οὗ τῷ ἀπεκαλύφθη.

Καὶ ἔρωτα ἂν δὲν ἠσθάνετο διὰ τὴν δυστυχὴ κόρην, θὰ ἠσθάνετο ὅμως οἶκτον. Ὅθεν μαθὼν τὴν οἰκίαν τοῦ ἀδελφοῦ, διώρθωσε τὰ πάντα διὰ τινων χρυσῶν νομισμάτων καὶ δι' ὀμιλίας ἐπιβλητικῆς. Ἡ θυρωρὸς ἔλαβε διαταγὴν νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ Βερνερέττα ἤλλαξε κατοικίαν, ἐὰν ἐκ νέου παρουσιάζετο ὁ ἀδελφός. Καὶ ἐπειδὴ τὸ ν' ἀσφαλίσῃ τις τὴν ἡσυχίαν γυναικὸς στερουμένης παντός ἦτο μικρὰ θυσία, ὁ Φρειδερίκος, ἀντὶ νὰ πληρώσῃ τὰ ἰδιὰ του χρέη, ἐπλήρωσε τὰ τῆς Βερνερέττας, μάτην προσπαθούσης νὰ τὸν ἀποτρέψῃ. Δὲν ἠθέλε νὰ σκεφθῇ οὔτε τὸ λάθος, εἰς ὃ ὑπέπιπτεν, οὔτε τὰς κακὰς αὐτοῦ συνεπείας· παρεσύρθη ὑπὸ τῆς καρδίας του καὶ ὠρκίσθη ποτὲ νὰ μὴ μετανοήσῃ διὰ τὴν πράξιν του, ὅ,τιδήποτε καὶ ἂν ἤθελεν ἐπέλθει.

Καὶ ὅμως ἐντὸς ὀλίγου ἠναγκάσθη νὰ μετανοήσῃ, διότι ὅπως ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις ἃς ἔλαβεν, ἠναγκάσθη νὰ συνάψῃ νέας τοιαύτας δυσκολωτέρας ἔτι καὶ μᾶλλον ἐπαχθεῖς τῶν πρώτων. Δὲν εἶχεν ἐκ φύσεως τὸν ἄφροντιν ἐκείνον χαρακτῆρα, ὅστις εἰς παρομοίας περιστάσεις ἀφαιρεῖ τοῦλάχιστον τὸν φόβον διὰ τὸ μέλλον· ἀπ' ἐναντίας, ἐξ ὅλων τῶν προτερημάτων αὐτοῦ ὅσα ἔχασε, μόνη ἡ πρόνοια τῷ ἐμενεν, ὥστε μελαγχολικὸς καὶ βραχυλόγος ἤθελε καταστῆ, ἂν τὸ τοιοῦτον ἦτο δυνατόν εἰς τὴν ἡλικίαν του. Οἱ φίλοι του παρετήρησαν τὴν τοιαύτην μεταβολὴν, ἀλλὰ τὸ αἶτιον δὲν ἠθέλησε νὰ εἴπῃ· διὰ ν' ἀπατήσῃ τοὺς ἄλλους ὑπέκρυπτε τὴν ἀλήθειαν καὶ εἰς τὸν ἑαυτὸν του ἀκόμη· οὕτω δὲ εἴτε ἐξ ἀδυναμίας, εἴτε ἐξ ἀνάγκης ἄφησε τὸ πεπρωμένον ἐλεύθερον νὰ ἐνεργῇ.

Ἐν τούτοις τὰ αὐτὰ ἐπανελάμβανε πάντοτε εἰς τὴν Βερνερέτταν· ἀνέφερε μὲν πάντοτε περὶ τοῦ πλησιάζοντος ταξιδίου του, ἀλλὰ καίτοι ὀμιλῶν περὶ αὐτοῦ, δὲν ἀνέχεται ὅμως, καὶ καθ' ἑκάστην τὴν ἐπισκέπτετο. Ἀπαξ συνειθίσας τὴν ἀναβάθραν, δὲν εὔρε πλέον τόσῳ σκοτεινὸν τὸν διάδρομον, εὐχάριστα δὲ τῷ ἐφάνησαν τὰ δύο ἐκείνα δωμάτια, τὰ ὁποῖα στενόχωρα ἐνόμισε κατ' ἀρχάς· ὁ ἥλιος τὰ ἔβλεπε τὸ

πρωτῇ, ἢ δὲ μικρά των ἑκτασις συνέτεινεν εἰς τὸ νὰ ὦσι θερμότερα· εὗρεθῇ δ' ἐν αὐτοῖς καὶ θέσις διὰ κλειδοκύμβαλον ὑπ' ἐνοίκιον. Ὑπῆρχε γειτονεῦον πανδοχεῖον, ὁπόθεν ἔφερον τὸ γεῦμα. Ἡ Βερνερέττα εἶχε προτέρημα, τὸ ὁποῖον μόνον αἱ γυναῖκες κάποτε ἔχουσιν· ἦτο ταύτοχρόνως ἀπερίσκεπτος καὶ οἰκονόμος· εἰς τοῦτο προσετίθετο καὶ ἄλλη τις ἀξία σπανιωτέρα ἔτι· νύχαριστεῖτο πάντοτε ἀπὸ πάντα καὶ μόνην τῆς σκέψιν καὶ φροντίδα εἶχε νὰ εὐχαριστῇ τοὺς ἄλλους.

Πρέπει ἐπίσης νὰ λεχθῶν καὶ τὰ ἐλαττώματά της· μὴ οὔσα ὀκνηρά, ἔζη ἀκατανοήτως πως ἄεργος. Ἀπαξ ἐκπληροῦσα μετὰ θαυμαστῆς ταχύτητος τὰς μικρὰς αὐτῆς οἰκιακὰς ἐργασίας, διήρχετο τὴν ἡμέραν πᾶσαν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρον μετὰ τοὺς βραχίονας ἐσταυρωμένους. Περί ῥαψίματος καὶ κεντήματος ὠμίλει, ὅπως καὶ ὁ Φρειδερίκος περὶ ἀναχωρήσεως, δηλ. δὲν ἔκαμνε τίποτε. Δυστυχῶς πολλαὶ γυναῖκες εἰσὶ παρόμοιαι καὶ μάλιστα εἰς τάξιν τινα, ἥτις ἔτι πλέον ἢ πᾶσα ἄλλη ἔχει κυρίως ἀνάγκην ἐργασίας.

Εἰς Παρισίους ὑπάρχουσι νέαι γεννηθεῖσαι ἄνευ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου, οὐδέποτε βελόνην κρατήσασαι καὶ ἀποθνήσκουσαι τῆς πείνης, τὰς χεῖρας ἐπιτρίβουσαι μὲ ἀλοιφὴν ἀμυγδάλου (α).

Ὅτε ἤρχισαν αἱ διασκεδάσεις τῶν Ἀποκρέω, ὁ Φρειδερίκος, ὅστις ἐπεσκέπτετο τοὺς χοροὺς, ἤρχετο εἰς οἰανδήποτε ὥραν παρὰ τῇ Βερνερέττα, ὅτε μὲν περὶ τὴν αὐγὴν, ἄλλοτε δὲ πάλιν τὸ μεσονύκτιον. Κρούων κάποτε τὴν θύραν ἡρώτα ἐαυτὸν ἀκουσίως, ἂν θὰ τὴν εὗρισκε μόνην, καὶ ἂν, ἀντεραστοῦ τινος ὑπεσκελίσαντος αὐτόν, εἶχεν ἄρά γε τὸ δικαίωμα νὰ παραπονεθῇ; Ὁχι, βεβαίως· διότι δι' ἰδίας του ἐξομολογήσεως ἀπεποιήθη τὸ δικαίωμα τοῦτο.

Πρέπει νὰ τὸ εἴπω; Ἐπόθει ὅπερ ταύτοχρόνως ἐφοβεῖτο, διότι δι' αὐτοῦ θὰ ἐλάμβανε θάρρος ν' ἀναχωρήσῃ· ἡ ἀπιστία τῆς ἐρωμένης αὐτοῦ θὰ τὸν ἠνάγκαζε ν' ἀποχωρισθῶσιν. Ἀλλ' ἡ Βερνερέττα ἦτο πάν-

τοτε μόνη· τὴν ἡμέραν καθήμενη παρὰ τὴν ἐστίαν ἐκτένιζε τὴν ἐπὶ τῶν ὠλενῶν πίπτουσαν μακρὰν αὐτῆς κόμην· ἂν ὁ Φρειδερίκος νύκτα ἔκραυε τὴν θύραν, ἡμίγυμνος προσέτρεχε, κλειστοὺς ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ μειδίαμα ἐπὶ τῶν χειλέων· ἐρρίπτετο περὶ τὸν τράχηλόν του ὑπνώτουσα ἔτι, ἤναπτε πάλιν πυρὰν, ἐξήγαγε τοῦ ἀρμαρίου τὰ πρὸς τὸ δεῖπνον, πάντοτε πρόθυμος καὶ περιποιητικὴ, οὐδέποτε ἐρωτῶσα πόθεν ἔπεστρεφεν ὁ ἐραστὴς αὐτῆς. Τίς ἦτο δυνατόν ν' ἀντισταθῇ εἰς ζωὴν τόσῳ γλυκεῖαν, εἰς ἔρωτα τόσῳ σπάνιον καὶ τόσῳ εὐκόλῳ; Ὅποιαιδέποτε καὶ ἂν ἦσαν αἱ ἡμερήσιοι φροντίδες του, ὁ Φρειδερίκος ἀπεκοιμᾶτο εὐτυχῆς· καὶ μήπως ἠδύνατο νὰ ἐγερθῇ μελαγχολικὸς, ἐνῶ ἡ νέα του φίλη διέτρεχε χαίρουσα τὸ δωμάτιον, διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ λουτρὸν καὶ πρόγευμα;

Ἄν ἦνε ἀληθές· ὅτι αἱ σπάνιαι συναντήσεις καὶ τὰ ἀδιαλείπτως ἀναφύμενα προσκόμματα καθιστῶσιν ἐντονιώτερα τὰ πάθη καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς περιεργείας παρέχουσι τῇ ἡδονῇ, πρέπει ἐπίσης νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἰδιαίτερόν τι θέλημα τρον, γλυκύτερον καὶ κινδυνωδέστερον ἴσως ὑπάρχει, ὅταν ἐκ συνηθείας ζῇ τις μετὰ τοῦ ἡγαπημένου ὄντος. Ἡ συνήθεια αὕτη, λέγουσιν, ἐπιφέρει τὸν κόρον· δυνατόν ἴσως· ἀλλὰ παρέχει ἐπίσης τὴν ἐμπιστοσύνην, τὴν αὐταπάρνησιν καὶ, ἂν ὁ ἔρως ἀντέχῃ, εὐθέως προφυλάττεται ἀπὸ παντὸς φόβου. Οἱ κατὰ μακρὰ διαστήματα χρόνου συναντώμενοι ἐρασταί, ἀβέβαιοι πάντοτε εἶνε περὶ τῆς ἐπιτυχοῦς μεταξὺ των συνεννοήσεως· προτιμαζονται διὰ τὴν εὐτυχίαν, ζητεῖ ὁ εἰς νὰ πείσῃ τὸν ἄλλον ὅτι εἶνε εὐτυχεῖς καὶ τέλος, ζητοῦν τὸ δυσεύρετον, λέξεις δηλαδὴ ὅπως ἐκφράσωσιν ὅ,τι αἰσθάνονται. Ἐνῶ οἱ ὁμοῦ διαβιοῦντες, οὐδὲν ἔχουσι τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκφράσωσι ταύτοχρόνως αἰσθάνονται, ἀνταλλάσσουσι βλέμματα, βαδίζοντες θλίβουσι τὰς χεῖρας· μόνον γνωρίζουσιν ἡδονικωτάτην τινὰ τροφήν, τὴν γλυκεῖαν ἀτονίαν τῆς ἐπαύριον· ἀναπαύονται ἐκ τῶν ἐρωτικῶν παραφορῶν, ἐν εἰλικρινεῖ φιλίᾳ· ἐσκέφθη ποτὲ τοὺς τοιούτους εὐαρέστους δεσμοὺς, ἐνῶ ἔβλεπον δύο κύκλους φερομένους ὑπὸ τοῦ ῥεύματος ἐπὶ κύματος διαυγοῦς.

(α) Ὀλιγώτερον σπάνιον εἶνε τὸ τοιοῦτον εἰς Ἀθήνας.

Ἄν αἶσθημα γενναιότητος παρέσυρε κατ' ἀρχάς τὸν Φρειδερίκον, τὸ ἐλκυστικὸν ὅμως τῆς νέας ταύτης ζωῆς τὸν ὑπεδούλωσε. Δυστυχῶς διὰ τὸν συγγραφέα τοῦ παρόντος διηγήματος εἰς μόνον κάλαμος, ὁ τοῦ Βερναρδίνου Σχιμπιέρου, δύναται νὰ ἐμβάλλῃ ἐνδιαφέρον εἰς τὰς οἰκιακὰς λεπτομερείας ἔρωτος ἡσύχου. Καὶ πάλιν ὁ ἐντεχνος οὗτος συγγραφεὺς εἶχε πρὸς καθωράϊσιν τῶν ἀφελῶν αὐτοῦ ἀφηγήσεων τὰς ἐνθέρμους νύκτας τῆς νήσου τῆς Γαλλίας καὶ τοὺς φοίνικας, ὧν ἡ σκιά ἔφρισεν ἐπὶ τῶν γυμνῶν βραχιόνων τῆς Βιργινίας. Περιγράφει ἡμῖν τοὺς ἥρωάς του ἀπέναντι τῆς πλουσιωτέρας φύσεως· ἂν εἶπω κ' ἐγὼ ὅτι οἱ ἥρωές μου ἐπορεύοντο καθ' ἐκάστην εἰς τὸ Τίβολι, ἐκεῖθεν εἰς τοῦ φίλου των Γεράρδου, ἐκεῖθεν κάποτε εἰς Βερύ διὰ νὰ νὰ γευματίσωσι καὶ κατόπιν εἰς τὸ θέατρον, ἂν εἶπω ὅτι, ὅτε ἦσαν κεκοπιακότες, ἔπαιζον ζατρίκιον παρὰ τὴν ἐστίαν, τίς ἤθελεν ἀναγνώσει λεπτομερείας τόσῳ τετριμμένης; καὶ πρὸς τί, ἀφοῦ μία λέξις ἀρκεῖ; Ἠγαπῶντο, συνέζων· τοῦτο τρεῖς μῆνας σχεδὸν διήρκεσε.

Μετὰ ταῦτα, ὁ Φρειδερίκος εὐρέθη εἰς δυσχερεστάτην θέσιν, ὥστε ἀνήγγειλε τῇ φίλῃ του τὸ ἀναγκαῖον τοῦ ἀποχωρισμοῦ του. Πρὸ πολλοῦ περιέμενε τοῦτο ἡ φίλη του, δι' ὃ οὐδαμῶς προσεπαθῆσε νὰ τὸν κρατήσῃ· ἐγνώριζεν ὅτι δι' αὐτὴν πᾶσαν δυνατὴν θυσίαν ἔπραξεν, ὥστε κατ' ἀνάγκην ἔπρεπεν ἀγογγύστως νὰ ὑποφέρῃ, ὑποκρύπτουσα τὴν θλίψιν τῆς. Ὁ Φρειδερίκος ἀναχωρῶν ἐνέβαλε κρυφίως εἰς τὸ θυλάκιον τῆς Βερνερέττας πᾶν ὃ, τι τῷ ἔμενεν ἐν τῷς τεμαχίου χάρτου. Ἡ Βερνερέττα τὸν ἠκολούθησε μέχρι τῆς οἰκίας του, πρὸ τῆς ὁποίας, ὅτε ἡ ἄμαζα ἔστη, ἡσπᾶσθη τὴν χεῖρα τοῦ ἐραστοῦ αὐτῆς, δακρυχέουσα μικρὸν, καὶ . . . ἀπεχωρίσθησαν.

VII

Ἐν τούτοις ὁ Φρειδερίκος οὔτε προϋτίθετο, οὔτε ἤθελε ν' ἀναχωρήσῃ· ἀφ' ἐνὸς τὰ χρεῖα του, ἀφ' ἑτέρου ἡ πρακτικὴ αὐτοῦ δοκιμασία τὸν ἐκράτουν εἰς Παρισίους. Διὰ νὰ ἀποδιώξῃ τὴν καταλαβοῦσαν αὐτὸν ἀνίαν εἰργάσθη μετὰ ζέσεως, παύσας νὰ ἔρχηται εἰς τοῦ Γεράρδου, κλεισθεὶς ἐν τῷ δωματίῳ του ἐπὶ ἓνα μῆνα, καὶ πλέον μόνον διὰ

τὸ δικαστήριον ἐξήρχετο. Ἄλλ' ἡ μοναξία, ἐν ᾗ αἰφνηδίως εὐρέθη μετὰ τοιοῦτον ἄσωτον βίον, τὸν ἔρριψεν εἰς βαθεῖαν μελαγχολίαν. Συχνὰ ὁλοκλήρους ἡμέρας διήρχετο ἐν τῷ δωματίῳ του περιπατῶν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον, χωρὶς οὔτε βιβλίον νὰ ἀνοίξῃ καὶ ἀγνοῶν τί νὰ πράξῃ. Αἱ ἀποκρέω παρῆλθον· τὰς χιόνας τοῦ φεβρουαρίου διεδέχθησαν παγεραὶ τοῦ μαρτίου βροχαὶ καὶ ὁ Φρειδερίκος μὴ διασκεδάζων, μηδὲ μετὰ τῶν φίλων συγκοινωνῶν ἀφέθη μετὰ πικρίας εἰς τὴν ἐπιρόον τῆς θλιβεραῆς ταύτης τοῦ ἔτους ἐποχῆς, ἣν δικαίως ὠνόμασαν ἐποχὴν νεκράν.

Ὁ Γεράρδος ἐλθὼν εἰς ἐπίσκεψίν του ἠρώτησε τὸ αἷτιον τοῦ αἰφνηδίου τούτου ἀποκλεισμοῦ του. Ὁ Φρειδερίκος δὲν τὸ ἀπέκρυψεν, ἀλλ' ἀπεποιήθη νὰ δεχθῇ τὰς προσφορὰς τοῦ φίλου του.

— Καιρὸς εἶνε πλέον, εἶπεν αὐτῷ, νὰ ἐγκαταλείψω συνηθείας, αἵτινες βεβαίως θὰ ἐπιφέρωσι τὴν ἀπώλειάν μου. Προτιμώτερον νὰ στενοχωρηθῇ τις ὀλίγον, ἢ πράγματι νὰ δυστυχήσῃ.

Ἄλλ' οὔτε τὴν λύπην, ἣν ἠσθάνετο ἀποχωρισθεὶς τῆς Βερνερέττας ὑπέκρυψεν, ὥστε ὁ Γεράρδος κατ' ἀνάγκην ἐλυπήθη καὶ συνεχάρη αὐτὸν διὰ τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν.

Εἰς τὰ μέσα τῆς τεσσαρακοστῆς (mi-caraême) ὑπῆγεν εἰς τὸν χορὸν τοῦ θεάτρου, ὅπου ὀλιγίστους ἀνθρώπους εὗρεν. Ὁ τελευταῖος οὗτος ἀποχαιρετισμὸς τῶν ἡδονῶν οὔτε τὴν γλυκύτητα καὶ τῆς ἀναμνήσεως εἶχεν. Ἡ ὀρχήστρα πολυπληθεστέρα τῶν χορευτῶν, ἔπαιζεν ἐν ἐρήμῳ τοὺς χοροὺς τοῦ χειμῶνος. Προσωπίδες τινὲς ἐπλανῶντο ἐν τῇ αἰθούσῃ. Ἐκ τῆς ἐνδυμασίας καὶ τῆς ὁμιλίας αὐτῶν ἕκαστος βοηθούμενος παρετήρει ὅτι αἱ δι' ἀληθῆ διασκεδάσιν γυναῖκες δὲν ἔρχονται πλέον εἰς τὰς λησμονημένας ταύτας ἐορτάς. Ὁ Φρειδερίκος ἠτοιμάζετο ν' ἀναχωρήσῃ, ὅτε μετημφισμένη γυνὴ τὸν ἐπλησίασεν· ἀνεγνώρισε τὴν Βερνερέτταν, ἥτις τῷ εἶπεν ὅτι εἶχεν ἔλθει ἐκεῖ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἤθελε τὸν ἀπαντήσῃ. Τὴν ἠρώτησε τί ἐγένετο, ἀφ' οὗτο ἔπαυσε νὰ τὴν βλέπῃ· τῷ ἀπάντησεν ὅτι ἤλπιζε νὰ εἰσεέλθῃ εἰς τὸ θέατρον καὶ ὅτι ἐμάνθαγε τὸ

μέρος της διὰ νὰ παραστήσῃ τὸ πρῶτον. Ὁ Φρειδερίκος ἐπεθύμει νὰ συγγευματίσωσιν, ἀλλ' ἀναλογισθεὶς πῶς ἐν παρομοίᾳ περιπτώσει ἅμα τῇ ἐκ Βεζανσώνης ἐπιστροφῇ του παρέρρηθη, τῇ ἔθλιψε τὴν χεῖρα καὶ μόνος ἐξῆλθε τῆς αἰθούσης.

Εἶπον ὅτι ἡ λύπη εἶνε προτιμητέα τῆς ἀνίας· τὸ πικρὸν αὐτὸ λόγιον δυστυχῶς ἀληθεύει. Ψυχὴ γενναία ἀντιτάττει πάντοτε τῇ λύπῃ, οἷαδὴ ποτε καὶ ἀντὶ αὐτῇ, ἐνεργητικότητα καὶ θάρρος· πολλάκις μέγα καλὸν εἶνε ἡ μεγάλη λύπη. Ἀπ' ἐναντίας, ἡ ἀνία ὁδοντοξέουσα καταστρέφει τὸν ἄνθρωπον· τὸ πνεῦμα ναρκοῦται, τὸ σῶμα ἀκίνητον μένει, ἡ δὲ σκέψις ἐπιπλέει κατὰ τύχην. Θέσις δεινότερα τοῦ θανάτου εἶνε τὸ νὰ μὴν ἔχη τις τοὺς λόγους του, διατίζῃ. Ὅταν ἡ ὀρθοφροσύνη, τὸ συμφέρον καὶ ἡ κρίσις ἐναντιοῦνται εἰς πάθος τι, εὐκολώτατον εἶνε ὁ πρῶτος ἐλθὼν νὰ μεμφθῇ τὸν ὑπὸ τοιοῦτου πάθους ἐλαυνόμενον. Ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων ἀφθονία ὀρθῶν λόγων ὑπάρχει καὶ ἐκὼν ἄκων πρέπει τις νὰ ἐνδώσῃ. Ἀλλ' ὅταν μετὰ τὴν θυσίαν, ἱκανοποιῇται ἡ φρόνησις καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος, τίς ὁ φιλόσοφος ἢ σοφιστής, οὔτινος δὲν ἐτελεύτησαν τὰ ἐπιχειρήματα; τί ν' ἀπαντήσῃ τις εἰς ἄνθρωπον λέγοντα:

«Τὰς συμβουλὰς σου ἠκολούθησα, ἀλλ' ἔχασα τὸ πᾶν· ἐφάνην φρόνιμος καὶ ὁμως πάσχω;»

Εἰς τοιαύτην εὐρίσκετο θέσιν ὁ Φρειδερίκος. Δίς ἔγραψεν αὐτῷ ἡ Βερνερέττα· ἐν τῇ πρώτῃ ἐπιστολῇ ἔλεγεν, ὅτι ἡ ζωὴ κατέστη δι' αὐτὴν ἀνυπόφορος, τὸν παρεκάλει νὰ τὴν ἐπισκέπτηται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν καὶ νὰ μὴ τὴν ἐγκαταλείψῃ ὀλοτελῶς. Εἰς τὴν αἰτησὶν ταύτην δὲν ἐνέδωκεν ὁ Φρειδερίκος, διότι ἐφοβεῖτο ἑαυτόν. Μετ' ὀλίγον ἐφθασεν ἡ δευτέρα ἐπιστολή. Ἀπανεῖδον τοὺς γονεῖς μου, ἔλεγεν ἡ Βερνερέττα, καὶ με φέρονται κάπως καλλίτερα. Θεὸς μού τις ἀπέθανε καὶ μᾶς ἐγκατέλειπεν ὀλίγα χρήματα. Κατασκευάζω τώρα διὰ τὴν πρώτην μου ἐπὶ τοῦ θεάτρου ἐμφάνισιν διαφόρους ἐνδυμασίας, αἱ ὁποῖαι θὰ σ' ἀρέσουν καὶ τὰς ὁπείας ἐπιθυμῶ νὰ ἰδῇς. Εἰσελθε λοιπὸν ἐπὶ μίαν στιγμὴν, ἀν διέλθῃς πρὸ τῆς θύρας μου. Ὁ Φρειδερίκος ἤδη ἐπέισθη οἰκειοθελῶς· ἐ-

πεσκέφθη τὴν φίλην του, ἀλλ' οὐδὲν τῶν ὅσων ἀνῆγγειλεν αὐτῇ ἦτο ἀληθές· τὰ πάντα ἦσαν ἐπιθυμία νὰ τὸν ἐπανίδῃ. Συνεκινήθη ὅθεν διὰ τοιαύτην ἐμμονὴν, πλὴν ἐτι μᾶλλον ἠσθάνθη τὴν πικρὰν ἀνάγκην τοῦ ν' ἀνθίσταται. Ἀμα ἤρχισε νὰ προφέρῃ λόγους ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ, ἡ Βερνερέττα διέκοψε τὴν ὁμιλίαν:

—Τὸ γνωρίζω, εἶπεν, ἀσπάσθητί με καὶ φύγε.

Ὁ Γεράρδος ἀναχωρῶν διὰ τὴν ἐξοχὴν συμπαρέλαβε καὶ τὸν Φρειδερίκον, ὅστις κατὰ τὰς πρώτας ὥρας ἡμέρας ἐπανεῦρε μικρὸν τὴν εὐθυμίαν του ἱππεύων. Ὁ Γεράρδος ὅπως καὶ ὁ φίλος του ἔπραξε τὰ αὐτά· ἀπέμπευεν, ὡς ἔλεγε, τὴν ἐρωμένην του θέλων νὰ ζῇ ἐν ἐλευθερίᾳ. Οἱ δύο νεανίαι συνεπεριπάτουν ἐντὸς τῶν δασῶν καὶ ὁμοῦ ἐδείκνυσαν ἔρωτα πρὸς ὥραίαν τινὰ κυρίαν ὑποστατικοῦ εἰς τὴν παραπλησίαν κώμην. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἡ ἀφίξις τῶν προσκεκλημένων ἐκ Παρισίων ἐπέφερε τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς ἱππασίας διὰ τὸ χαρτοπαίγνιον· τὰ δὲ γεύματα θορυβωδέστερα καὶ διαρκέστερα κατέστησαν, ὥστε ὁ Φρειδερίκος μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφέρῃ τὴν ζῶν ἐκείνην, ἥτις ἄλλοτε τὸν ἐθάμβωσεν, ἐπανῆλθεν πάλιν ἐν τῇ μοναξίᾳ αὐτοῦ.

Ἐλαβε παρὰ τοῦ πατρὸς του ἐπιστολὴν ἀναγγέλουσαν ὅτι ἡ δεσποινὶς Δαρσὺ μετὰ τῆς οἰκογενείας της ἤρχετο εἰς Παρισίους· καὶ ὄντως ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐβδομάδος ἀφίκετο. Ὁ Φρειδερίκος ἄκων σχεδὸν τὴν ἐπεσκέφθη καὶ εὗρεν αὐτὴν, ὅπως τὴν ἐγκατέλειψε πιστὴν εἰς τὸν μυστικὸν αὐτῆς ἔρωτα καὶ ἐτοίμην νὰ μεταχειρισθῇ τὴν σταθερότητα ταύτην ὡς μέσον φιλαρεσκείας. Ὁμολόγησεν ὁμως ὅτι συνῆσθάνθη τὸ ὀριμὸν λόγων τινῶν, οὓς ἐπρόφερε κατὰ τὴν ἐν Βαζενσώνῃ τελευταίαν αὐτῶν συνδιάλεξιν· παρεκάλει τὸν Φρειδερίκον νὰ τὴν συγχωρήσῃ, ἀν κάπως ἐφάνη ἀμφίβολος περὶ τῆς μυστικότητος αὐτοῦ, προσθέτους ὅτι, ἐπειδὴ δὲν ἐπόθει ὑπανδρείαν, προσέφερεν ἐκ νέου τὴν φιλίαν αὐτῆς καὶ διὰ παντός πλέον. Προσφοραὶ παρόμοιαι εἰσὶν ἀποδεκταὶ πάντοτε μετ' εὐχαριστήσεως παρὰ τοῦ ἀπολέσαντος εὐθυμίαν καὶ εὐτυχίαν· καὶ ὁ νεανίας ἡμῶν πύχαρίστησε τὴν δεσποσύνην καὶ διήρχετο ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὰς ἐ-

σπέρας αὐτοῦ παρ' αὐτῇ εὐχαρίστως πῶς.

Τοὺς πεπωρωμένας τὰς αἰσθήσεις ἔχοντας ἐπιθυμία τις συγκινήσεων ὥθει εἰς ἀναζήτησιν τοῦ ἐκτάκτου. Παράδοξον ἴσως θὰ φανῇ, ὅτι γυνὴ τόσῳ νέᾳ, ὁποῖα ἦτο ἡ δεσποινὴς Δαρσύ, εἶχε τὸν ἀλλόκοτον καὶ ἐπικίνδυνον τοῦτον χαρακτῆρα· τὸ βέβαιον ἐν τούτοις εἶνε ὅτι ἦτο τοιαύτη. Ἀπῆλυσεν οὐχὶ μετὰ κόπου τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ Φρειδερίκου, διηγηθέντος αὐτῇ τοὺς ἔρωτάς του· ἡδύνατο ἴσως νὰ τὸν παρηγορήσῃ ἅπλως φιλάρεσκος δεικνυομένη αὐτῷ, ἢ τοῦλάχιστον νὰ διασκεδάσῃ τοὺς πόνους αὐτοῦ, ἀλλ' ἀρεστὸν αὐτῇ τῇ ἐφάνη νὰ πράξῃ τὸ ἐναντίον. Ἀντὶ νὰ μεμφθῇ αὐτὸν διὰ τοιαύτας παραλυσίας, εἶπεν ὅτι ὁ ἔρως τὰ πάντα δικαιολογεῖ καὶ τιμὴν περιποιῶσι τῷ νέῳ τοιαῦται ἀνοησίαι. Ἀντὶ νὰ ἐπιστηρίξῃ αὐτὸν εἰς τὴν ἀπόφασιν του, εἶπεν ὅτι παράδοξον θεωρεῖ πῶς ἔλαβεν αὐτήν· ἂν ἤμην ἀνὴρ, ἔλεγε, καὶ ἂν τὴν αὐτὴν ἐλευθερίαν, ἣν καὶ ὑμεῖς, εἶχον, οὐδὲν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ θὰ ἡδύνατο νὰ μ' ἀποχωρίσῃ τῆς ἀγαπωμένης γυναικός· οἰκειοθελῶς θὰ ἐπρωτίμων νὰ ἐκτεθῶ εἰς πᾶν εἶδος δυστυχίας, ἐν ἀνάγκῃ καὶ εἰς τὴν πτωχίαν, ἢ νὰ ἀρνηθῶ τὴν ἐρωμένην μου.

Τοιοῦτοι λόγοι προφερόμενοι ὑπὸ νεάνιδος, γινῶσιν μόνον τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς οἰκίας τῆς ἐχούτης, παράδοξοι εἶνε, καὶ ὁμῶς διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ὁμιλία τοιαύτη ἐξέπληττεν ἐπὶ μᾶλλον. Δύο ἦσαν τὰ αἷτια, δι' ἃ ἡ δεσποινὴ Δαρσύ ὑπεκρίνετο τὸ πρόσωπον αὐτὸ, ὅπερ ἄλλως τε τῇ ἤρεσκεν· ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐπόθει νὰ δώσῃ δεῖγμα καρδίας ὑψηλῆς καὶ ῥωμαντικῆς νὰ φανῇ, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἀπεδείκνυε διὰ τοῦ τρόπου τῆς, ὅτι μακρὰν τοῦ νὰ δυσαρεστηθῇ διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν λήθην τοῦ Φρειδερίκου, ἀπ' ἐναντίας ἐπεδοκίμαζε τὸ πάθος του. Ὁ δυστυχὴς νέος δευτέραν ἤδη φοράν ἐγένετο παίγνιον γυναικείας σκευωρίας καὶ ἀφελείας κατεπεῖσθη ὑπὸ νεάνιδος δεκαεπταετοῦς.

— Ἐχετε δίκαιον, ἀπῆντα· ὁ βίος μεθ' ὅλα εἶνε τόσῳ βραχύς, τοσοῦτον δὲ σπανία ἐπὶ τῆς γῆς ἡ εὐτυχία κατέστη, ὥστε ἄφρων εἶνε πᾶς ὁ διὰ τῆς ὀρθοπρόσυνης ἐπισύρων θλίψεις ἐκουσίως, ἐνῶ πληθὺς ὑπάρχει ἀναπορεύκτων δυστυχιῶν.

Ἡ δεσποινὴ Δαρσύ ἥλλαξε τότε θέμα λόγου:

— Ἡ Βερνερέττα σας, ἡρώτα περιφρονητικῶς τῷ τρόπῳ, σὰς ἀγαπᾷ; Μὲ εἶπετε νομίζω ὅτι εἶνε ἐργάτις. Τί λοιπὸν δύναται τις νὰ περιμένῃ ἀπὸ τοιούτου εἶδους γυναίκας; Εἶνε μήπως ἀξία θυσίας τινός; καὶ θ' ἀναγνωρίσῃ ἄρ' αὐτήν;

— Δὲν ἤξεύρω, ἀνταπήντα ὁ Φρειδερίκος, ἀλλ' οὔτε καὶ βαθὺν ἔρωτα αἰσθάνομαι δι' αὐτήν, προσέθετε μὲ ὕφος ἀστάτου· πλησίον τῆς σκέπτομαι μόνον πῶς εὐχαρίστως νὰ διέλθω τὸν χρόνον. Ἦδη αἰσθάνομαι πληξίν, ἰδοὺ τὸ πᾶν.

— Ἀπαγε, λοιπὸν, ἀνέκραξεν ἡ δεσποινὴ Δαρσύ· πάθος θὰ τ' ὀνομάσω αὐτό;

Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐρχομένη ἡ νεᾶνις ἐξήπτετο· ὠμίλει ὥσει ἐπρόκειτο περὶ ἑαυτῆς, ἡ δ' ἐνεργὸς αὐτῆς φαντασία εὗρισκε γυμναστήριον.

— Ἐρως λοιπὸν εἶνε, ἔλεγε, τὸ νὰ ζητῇς νὰ διέλθῃς τὸν καιρὸν; Ἄν δὲν ἀγαπᾷς τὴν νέαν ταύτην τί ζητεῖς παρ' αὐτῇ; Ἄν τὴν ἠγάπας, διατί τὴν ἐγκαταλείπεις; Πάσχει ἐκείνη, κλαίει ἴσως· εἶνε δυνατόν εἰς εὐγενῇ καρδίαν νὰ εὕρωσι θέσιν ἄθλιοι χρηματικοὶ ὑπολογισμοί; Λοιπὸν εἶσαι ψυχρὸς τόσον καὶ δοῦλος τῶν συμφερόντων σου, ὅπως ὑπῆρξαν οἱ γονεῖς μου, ὅτε τὸν βίον μου κατέστησαν δυστυχῇ; Τοιοῦτος πρέπει νὰ παρίσταται ὁ νέος καὶ μηδ' ἐρυθριῶν; Ἀλλ' ὅχι· οὔτε σὺ ὁ ἴδιος γνωρίζεις ἂν πάσχῃς, οὔτε τοὺς πόθους σου καλῶς προσδιορίζεις· ἡ πρώτη παρουσιασθεῖσα δύναται νὰ σὲ παρηγορήσῃ, διότι τὸ πνεῦμά σου ἀληθῶς εἶνε ἀργόν. ὦ! Δὲν ἀγαπᾷ τις οὕτω! Σοὶ προεῖπον εἰς Βεζανσώνην, ὅτι ἡμέραν τινὰ θὰ γνωρίσῃς τί ἐστὶν ἔρως· ἀλλ' ἂν ὄντως δὲν ἔχῃς περισσοτέραν γενναιότητα, σοὶ προλέγω σήμερον ὅτι τὸν ἔρωτα οὐδέποτε θὰ γνωρίσῃς.

Ἐπέραν τινὰ μετὰ συνδιάλεξιν τοιούτου εἶδους ὁ Φρειδερίκος ἐπέστρεφεν εἰς τὰ ἴδια. Καταληφθεὶς ὑπὸ τῆς βροχῆς εἰσῆλθεν εἰς τι καφενεῖον, διὰ νὰ πῖν κανέν ποτόν. Ὅταν πληξὶς πολυχρόνιος τὴν καρδίαν ἡμῶν καταθλίβῃ, ἐλαφρὸν μόνον κέντημα ἀρκεῖ διὰ νὰ πάλλῃ αὕτη· νομίζει τις, ὅτι ὑπάρχει τότε ἐν ἡμῖν ἀγγεῖον πλήρες ὑπερ-

χειρίζον. Ἐξελθὼν τοῦ καφενείου, διπλασίως ἐτάχυνε τὸ βῆμα· δύο μῆνες ἀπομονώσεως καὶ ἀποστερήσεως τὸν ἐβάρυνον· συνησθάνετο τὴν ἀνάγκην τοῦ ν' ἀποσεῖσῃ τὸν ζυγὸν τῆς φρονήσεως καὶ ν' ἀναπνεύσῃ οὕτω ἀνετιώτερον. Ἀσκόπως ἔλαβε τὴν πρὸς τὴν οἰκίαν τῆς Βερνερέττας διεύθυνσιν· ἡ βροχὴ εἶχε παύσει καὶ εἰς τὸ φῶς τῆς σελήνης παρετήρησε τὰ παράθυρα τῆς φίλης του, τὴν θύραν, τὴν ὁδὸν, τὰ τόσον οἰκεία εἰς αὐτόν. Τρέμων ἔθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ κωδωνίσκου καὶ, ὅπως ἄλλοτε ἠρώτησεν ἑαυτόν, ἂν θὰ εὕρισκεν ἐν τῷ θαλαμίσκῳ τὴν πυρὰν τέφραν κεκαλυμμένην καὶ τὸ δεῖπνον προπαρεσκευασμένον, καθ' ἣν στιγμὴν ἔμελλε νὰ κρούσῃ, ἐδίστασεν.

— Ἀλλὰ τί βλάπτει, εἶπε καθ' ἑαυτόν, ἂν ἐνταῦθα διέλθω μίαν ὥραν καὶ ἂν ζητήσω ἀπὸ τὴν Βερνερέτταν ἀνάμνησιν τοῦ παρελθόντος ἔρωτος; Τί κίνδυνον τρέχω; Μὴ δὲν ἤμεθα ἐλεύθεροι καὶ οἱ δύο αὖριον; Καὶ διατί φοβοῦμαι νὰ ἴδω αὐτὴν ἐπὶ μίαν στιγμὴν, ἀφοῦ κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ ἤμεθα ἀποχωρισμένοι;

Ἦτο μεσονύκτιον· ἔκρουσε σιγὰ καὶ ἡ θύρα ἠνοιχθῇ. Ἐνῶ ἀνέβαινεν, ἡ θυρωρὸς τὸν ἐκάλεσε λέγουσα ὅτι δὲν ὑπάρχει οὐδεὶς ἐπάνω. Πρώτην φοράν δὲν εὗρε τὴν Βερνερέτταν παρ' αὐτῇ. Σκεφθεὶς ὅτι πιθανὸν ἦτο νὰ ὑπῆγεν εἰς τὸ θέατρον, ἀπήντησεν ὅτι θὰ περιμένῃ, ἄλλ' ἡ θυρωρὸς δὲν ἐδέχθη, ὁμολογήσασα μετὰ τινα δισταγμὸν ὅτι ἡ Βερνερέττα ἐξῆλθεν ἑνωρὶς καὶ ἔμελλε νὰ ἐπανέλθῃ τὴν ἐπαύριον.

(Ἐπεταὶ συνέχεια).

ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑ.

(Συνέχ. καὶ τέλος· ἴδε Φυλ. Β', σελ. 50—55).

Πλὴν δὲ τούτου ἡ πρόοδος, ἂν ὅχι ἡ γέννησις, τῶν ὡραίων τεχνῶν ὀφείλεται εἰς σᾶς, ἐρατειναί μου φίλοι. Ἡ περικαλλὴς

Φρόνη ἐνέπνευσε τὸν περίφημον γλύπτην τῆς ἀρχαιότητος, καὶ τὸν ζωγράφον Ἀπελλῇ ἢ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου δωρηθεῖσα αὐτῷ ὡραία. Κατ' ἐξοχὴν δὲ ἡ μουσικὴ καὶ ἡ ποίησις εἶναι πνεῦμα θεῖον, ὅπερ ἀποπνέει ἡ θεοειδὴς μορφὴ σας. Διὰ τοὺς ποιητὰς ἡ πολυθέλητρος καλλονή σας εἶναι μοῦστος, ὃν ἐκεῖνοι ἐπ' εὐφημία καλοῦσιν οἴστρον. Πολλοὶ παλαβοὶ ἀνεφάνησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα κατ' ἐποχάς, καὶ ἰδίως κατὰ τὴν παροῦσαν, οἵτινες προσποιοῦνται τὸν μεθυσμένον, μῶλον ὅτι ὁ μοῦστος, τὸν ὁποῖον ἔπιαν, ἦτο λίαν ἀδύνατος ἢ ὀλίγιστος.

Δύο μακαρίται Ἀγγλοὶ, λίαν ἰδιότροποι καὶ χαιρέκακοι, ὁ Σαίκσπηρ καὶ ὁ Βύρων, ἔψαλλαν καθ' ὑμῶν τὰ ἐξ ἀμάξης. Ὁ Σαίκσπηρ εἶπεν ὑμᾶς ἀσέμνους, φλυαροὺς, ὀργίλας, ἀκριτομύθους, πρὸς πάντας στρεφούσας ἐρωτικὰ βλέμματα, ἀπατηλὰς ὡς τὰ κύματα, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. Ἀν ὅμως τὸ μυριοστὸν τῶν ὄσων εἶπεν ἐπίστευεν, ἡ καλὴ Ἀτγουαίη δὲν ἠθέλε συζῆσει μετ' αὐτοῦ εἰρηνικώτατα. Ὁ Βύρων εἶπεν, ὅτι προτιμᾷ τὴν θύελλαν τῆς θαλάσσης ἀπὸ τὴν θύελλαν τῆς γυναικὸς, καὶ λυπεῖται πλειότερον τοὺς ἐρῶντας ἀπὸ τοὺς ναύτας. Ἐψεύδετο. Ἐπταίεν ἐκεῖνος. Μὲ τοιοῦτον διάβολον, αἶος ἦτο ὁ Βύρων, οἱ ἄγγελοι (ὡς εἰσθε σεῖς) ποτὲ δὲν ἠδύναντο νὰ σχετισθῶσιν. Ἡ γυνὴ αὐτοῦ εἶχε δίκαιον νὰ φέρηται ὡς ἐφέρετο, καθὼς καὶ ἡ Ξανθίππη νὰ χύνῃ νερὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Σελήνου Σωκράτους. Ἀμφότεροι ὅτε Βύρων καὶ Σωκράτης δὲν ἠδύναντο νὰ ἀρέσκωσιν. Ὁ μὲν ἦτο θεάτρελλος, ὁ δὲ ἀσχημομούρης καὶ χονδρομούτσουνος. Ταῦτα δὲ προσέκρουον πολὺ εἰς τὴν ἐγνωσμένην εὐαισθησίαν καὶ καλαισθησίαν τοῦ φύλου σας. Ἀλλ' ὅμως καὶ οὗτοι σᾶς ὑπερηγάπων. Ὁ Βύρων ἔσχε γυναῖκα· ἡ δὲ ὑστάτη λέξις αὐτοῦ ἦτο «θυγατέρες μου», ὡς ἡ τοῦ ἀθέου πιθοκοπροσώπου Βολταίρου τὸ «Χριστέ μου», «Παναγία μου». Ὁ δὲ Σωκράτης, μ' ὅλα τὰ ψευδῆ κατὰ τῆς Ξανθίππης παράπονά του, οὐδαμῶς ἔστερξε νὰ χωρισθῇ ἀπ' αὐτῆς καθ' ὅλον τὸν βίον του.

Ὁ Εὐριπίδης ἦτο τραχύτερος, σκληρότερος καὶ δεινότερος τῶν κατηγόρων σας, καὶ καλῶς ἔπραξεν ὁ εὐαίσθητος καὶ φιλοδίκαιος Ἀριστοφάνης νὰ φέρῃ τὰς γυναῖκας